

Beleidsplan Stichting Marokko Fonds

April 2008

ZORG IN AFWEZIGHEID

Kull ghaiba ka-tzid hiba

Afwezigheid doet altijd de zorg toenemen (Marokkaans spreekwoord)

Bezoekadres:	Stichting Marokko Fonds Valkenweg 20-22 1021 HB Amsterdam
Postadres:	Postbus 14647 1001 LC Amsterdam
Antwoordnummer:	9119
Telefoon:	00-31-(0)20-471 50 77
Fax:	00-31-(0)20-471 50 88
E-mail:	info@marokkofonds.nl
Website:	www.marokkofonds.nl

Inhoudsopgave

	Voorwoord	p. 5
1.	Zorg in afwezigheid	p. 7
2.	Achtergronden	
	Situatie in Marokko	p. 9
	Migratie en geldovermakingen	p. 10
	Migranten en ontwikkeling in Nederland	p. 10
3.	Identiteit en Missie	
	Werkzaamheden in Nederland en Marokko	p. 12
	Organigram Stichting Marokko Fonds	p. 13
	Interne organisatie Stichting Marokko Fonds	p. 14
4.	Themagebieden	
	Onderwijs	p.18
	Gezondheidszorg	p.19
	Gelijke rechten	p.19
	Schoon drinkwater	p.20
	Cultuur	p.20
	Sport	p.21
	Noodhulp	p.21
	Natuur & milieu	p.21
5.	Partners in Marokko	
	Werkwijze	p.22
	Selectiecriteria	p.22
	Monitoring en evaluatie	p.24
	Onderzoek	p.24
6.	Draagvlak in Nederland	
	Particulieren	p.25
	Organisaties	p.26
7.	Fondsenwerving	
	Individuele donateurs	p.27
	NCDO, overheid en medefinancieringsorganisaties	p.28
	Bedrijfsleven	p.29
	Plan fondsenwerving	p.30

Voorwoord

Dit document bevat het beleidsplan van Stichting Marokko Fonds. Het vormt de basis voor een meerjarig werkplan waarmee dit beleid, 'Zorg in afwezigheid', concreet vorm en inhoud wordt gegeven. De visies, doelstellingen, plannen, programma's en methoden die in dit document en in het werkplan worden gepresenteerd, maken onderdeel uit van een doorlopend proces van beleids- en programmaontwikkeling. Op basis van ervaring en nieuwe vragen zullen in de toekomst aanpassingen en aanvullingen op dit beleid volgen.

Het Marokko Fonds vermeldt voorts ook zijn streven om, na vaststelling van het beleidsplan 'Zorg in afwezigheid', het meerjarig werkplan en de begroting, het lidmaatschap van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI, brancheorganisatie van goede doelen) aan te vragen. De Code Goed Bestuur voor Goede Doelen die sinds 1 januari 2006 voor VFI-leden van kracht is (met een implementatieperiode tot december 2006) is bij de beschrijving van de doelstelling, de middelen, de fondsenwerving, de omgang met vrijwilligers en het functioneren van de organisatie van het Marokko Fonds al zoveel mogelijk in acht genomen.

1 Zorg in afwezigheid

Het Marokko Fonds is opgericht in 2005, een jaar waarin de vierhonderd jaar oude betrekkingen tussen Nederland en Marokko volop in de aandacht stonden. Uiteraard werd daarbij ook naar de toekomst van de relaties gekeken, naar de uitdagingen en de kansen die daarin besloten liggen. Enkele Marokkaanse Nederlanders besloten tot de oprichting van Stichting Marokko Fonds met als doel het creëren van een solide ontwikkelingsfonds dat duurzame ontwikkeling in Marokko kan stimuleren en een bijdrage kan leveren aan structurele armoedebestrijding.

Er zijn in Nederland veel particuliere initiatieven voor ontwikkelingssamenwerking met Marokko, maar over het algemeen zijn dezen redelijk versnipperd en kleinschalig, en soms niet transparant. De behoefte aan een groter en betrouwbaar fonds werd in het bijzonder duidelijk in februari 2004, na de aardbeving in Al Hoceima en de humanitaire catastrofe die deze teweegbracht. Veel (Marokkaanse) Nederlanders wilden door middel van geld of goederen bijdragen aan de noodhulp, maar vonden hiervoor niet de juiste kanalen.

Het Marokko Fonds staat voor zorg in afwezigheid. De zorg om en betrokkenheid bij Marokko is sterk onder Marokkaanse gemeenschap in Nederland, van de eerste generatie Marokkanen die zich in de jaren zestig en zeventig in Nederland vestigde tot aan de tweede en derde generatie Marokkaanse Nederlanders. De manieren waarop deze zorg en betrokkenheid gestalte krijgen, zijn echter aan het veranderen. De eerste generatie Marokkaanse Nederlanders heeft nauwe banden met naaste familie in Marokko en blijft deze ondersteunen met financiële middelen en goederen in natura. Ook de tweede en derde generatie Marokkaanse Nederlanders voelt zich betrokken bij de mensen in Marokko. Vaak hebben zij er echter geen naaste familie meer: kinderen, ouders, broers en zussen wonen ook in Nederland. Het is minder vanzelfsprekend dat (verre) familie door deze generaties met geld en goederen wordt gesteund. De jongere generatie zoekt dan ook naar nieuwe manieren om gestalte te geven aan hun betrokkenheid bij en zorg om Marokko. In plaats van traditionele bestedingsvormen als schenkingen en het bouwen van huizen, wil een deel van hen een structurele bijdrage leveren aan verbetering van de sociale en economische situatie in het landⁱ.

ⁱ Bodorkos, B., Choquet-Girard, S., Fache, M., Na'Lawi, L. (2001) *Development of a humanitarian organisation in Morocco*. Erasmus Universiteit Rotterdam. Centraal Bureau voor de Statistiek (2005). www.cbs.nl

Een deel van de jongere generaties Nederlandse Marokkanen benaderen Marokko dus vanuit een brede solidariteit met de Marokkaanse bevolking. Het Marokko Fonds kan hiervoor het instrument zijn en zo een interessante en eigentijdse bijdrage leveren aan ontwikkelingssamenwerking. Het Marokko Fonds onderscheidt zich van een groot deel van de bestaande ontwikkelingsorganisaties in Nederland doordat het Fonds zich – in eerste instantie – richt op één doelland: Marokko. Daarnaast bestaat de achterban primair – maar niet exclusief – uit Marokkaanse Nederlanders. Voordeel hiervan is dat betrokkenheid bij en kennis van de situatie in het doelland groot zijn.

2. Achtergronden

Situatie in Marokko

De zorg onder Marokkaanse Nederlanders over de situatie in Marokko is op zijn plaats. Het hedendaagse Marokko hoort weliswaar niet tot de armste landen ter wereldⁱⁱ, toch is het een land waar grote delen van de bevolking in armoede leven en slechts beperkt toegang hebben tot basisvoorzieningen. Qua maatschappelijke ontwikkeling toont het land een zeer gemengd beeld: er zijn grote verschillen tussen arm en rijk, stad en platteland, etcetera.

Over de afgelopen decennia tekenen zich enerzijds positieve trends af: de gemiddelde levensverwachting in Marokko is bijvoorbeeld gestegen van 48 jaar in 1965 tot 70 jaar in 2004. Ook is het percentage geletterden onder de bevolking toegenomen en is de rechtspositie van de vrouw na het aantreden van koning Mohammed VI verbeterd. Tegelijkertijd heerst er in delen van Marokko schrijnende armoede en staat het land nummer 124 op de lijst van 175 landen van de Human Development Index van de Verenigde Naties. Vier miljoen Marokkanen leven onder de armoedegrens en moeten rondkomen van minder dan 3235 dirham (circa €294,-) per jaar. Drie miljoen van hen leven op het platteland en moeten rondkomen van minder dan 2898 dirham (circa €253,-) per jaar.ⁱⁱⁱ Basisvoorzieningen zijn voor deze mensen niet of slecht beschikbaar.

Zo is de toegang tot medische zorg in Marokko over het geheel genomen de afgelopen decennia niet verbeterd en in bepaalde gebieden zelfs verslechterd. De cijfers voor kindersterfte en voor sterfte van moeders in het kraambed zijn relatief hoog, ook vergeleken met landen in de regio. In Marokko is de kans dat een moeder in het kraambed sterft 14 keer hoger dan in Nederland. De kans dat een kind voor zijn vijfde levensjaar sterft ligt in Marokko acht keer hoger dan in Nederland. Op het platteland is de medische situatie het meest nijpend, door gebrekkige voorzieningen en een groot tekort aan artsen.

Ook de toegang tot onderwijs voor armen en in plattelandsgebieden is beperkt. Vooral meisjes zijn hiervan het slachtoffer. De onderwijsdeelname van meisjes is in Marokko aanzienlijk lager dan die van jongens. Het percentage analfabeten van 15 jaar en ouder is 50.7 %^{iv}, onder vrouwen op het Marokkaanse platteland loopt dit cijfer op tot 90%. Het

ⁱⁱ Op de lijst van landen die ontwikkelingshulp ontvangen van OESO landen hoort Marokko bij de zogenaamde 'lower middle income countries'

ⁱⁱⁱ UNDP 2005 (rapport Marokko)

^{iv} UNDP (Human Development Index) 2003

percentage kinderen dat in Marokko de basisschool afrondt is, op de landen van Sub-Sahara Afrika na, het laagste ter wereld.

Een derde probleem is de ecologische achteruitgang als gevolg van bevolkingsgroei en urbanisatie, (vervuilende) industrie, en intensieve landbouw. Op dit moment heeft één op de vijf Marokkanen geen toegang tot veilig drinkwater. De waterschaarste zal de komende jaren verder toenemen als gevolg van wereldwijde klimaatveranderingen.

Migratie en geldovermakingen

De aanhoudende armoede en achterstelling, vooral op het platteland, veroorzaakte de afgelopen decennia een massale emigratie uit Marokko. Inmiddels woont 10% van de Marokkaanse bevolking in het buitenland, waarvan 80% in Europa.^v Ook nu nog willen veel jongeren het land verlaten. Deze uitstroom van jonge arbeidskrachten zet een rem op de economische ontwikkeling van Marokko, maar heeft als gunstig neveneffect dat migranten geld overmaken naar familieleden, tijdens vakanties geld uitgeven en investeren in vastgoed en bedrijvigheid. Marokko is internationaal een van de grootste ontvangers van zulke overdrachten, of 'remittances'. Tussen 1975 en 1998 bestond 6.5% van het Bruto Nationaal Product (BNP) uit bijdragen van migranten. In 2006 schatte de Wereldbank het bedrag aan remittances in Marokko op 4,2 miljard dollar.^{vi}

Migranten en ontwikkeling in Nederland

In 2005 deed de Consumentenbond in opdracht van NCDO onderzoek naar het geefgedrag van allochtone Nederlanders. Er woonden dat jaar 315.821 Marokkanen in Nederland, waarvan ruim de helft (54,9%) volwassenen. 61,7% van hen stuurde geld naar Marokko, gemiddeld 788 euro per persoon per jaar. Het totale bedrag dat Marokkaanse Nederlanders besteedden aan remittances was volgens de Consumentenbond 84.299.448 euro in 2005.^{vii} 95% van deze remittances is bestemd voor de eigen familie.

Daarnaast bestaan er binnen de Marokkaanse gemeenschap in Nederland talrijke kleinschalige, zij het weinig bekende, initiatieven op het gebied van ontwikkelingssamenwerking in Marokko. Hierbij kan gedacht worden aan het inzamelen van gebruikte rolstoelen en oud schoolmateriaal of het brengen van ambulances en schoolbussen naar Marokko, maar ook aan het opknappen of bouwen van weeshuizen,

^v Wout Lentjes (2004), *Marokko. Mensen – Politiek – Economie – Cultuur – Milieu*.

^{vi} Wereldbank, *Global Economic Prospects 2006*, figuur 4.1

^{vii} Consumentenbond *Goed geld overmaken; geld overmaken naar het buitenland: mogelijkheden en percepties van allochtone Nederlanders* Den Haag 2005

scholen of culturele centra^{viii}. Duidelijk is dat de binding met en zorg om familie, streek en land van herkomst groot blijft en dat Marokkaanse Nederlanders betrokken zijn bij de ontwikkeling van Marokko.

Tegelijkertijd zijn Marokkaanse migranten in mindere mate betrokken bij Nederlandse organisaties voor ontwikkelingssamenwerking dan de autochtone bevolking. Zij zijn minder bekend met het bestaan van deze organisaties, minder vaak aan verbonden als donateur en er minder vaak werkzaam, zowel op vrijwillige basis als betaald.^{ix} Uit een onderzoek naar de verhouding tussen de Nederlandse frontoffices en migrantenorganisaties blijkt bovendien dat migranten weinig inspraak hebben in de beleidsvorming met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking.^x

^{viii} Enkele voorbeelden van kleinschalige Marokkaanse migrantenorganisaties zijn: Dar el Atfaal, Stichting Karam, Stichting Redt de kinderen in Marokko, Stichting Vrienden van Tazaghine, Dar el Houda, Stichting Aknarij.

^{ix} Jessica Egelie, *Geefgedrag van allochtonen*, Amsterdam 2007 werkgroep filantropische studies Vrije Universiteit

^x Jelle van der Meer, *Migranten en de Frontoffices, de kloep op de deur*, 2007 Den Haag

3. Identiteit en Missie

Werkzaamheden in Marokko en Nederland

Het Marokko Fonds zet zich in voor structurele armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling in Marokko en steunt met dat doel kleinschalige initiatieven die de levensomstandigheden van de Marokkaanse bevolking duurzaam verbeteren. Het Marokko Fonds wil in Marokko diegenen bereiken die in hun kansen en mogelijkheden het meest uitgesloten worden door armoede, verblijf in achtergestelde gebieden of andere vormen van maatschappelijke uitsluiting. Hierbij wordt in het bijzonder gedacht aan kinderen, gehandicapten en vrouwen. In aansluiting bij de VN Millenniumdoelstellingen zijn de belangrijkste aandachtsgebieden van het Marokko Fonds gezondheidszorg, onderwijs, gelijke rechten, schoon drinkwater, cultuur en sport.

De doelstellingen van het Marokko Fonds zijn niet gebaseerd op een religieuze of politieke overtuiging. Ook is het Marokko Fonds onafhankelijk van de Marokkaanse overheid. Het Marokko Fonds concretiseert zijn steun door het toekennen van financiering aan projecten die geïnitieerd en uitgevoerd worden door onafhankelijke Marokkaanse non-profitorganisaties.

Het Marokko Fonds is geen ontwikkelingsorganisatie in traditionele zin: het Marokko Fonds is een initiatief uit de Marokkaanse gemeenschap in Nederland, dat in het bijzonder Marokkaanse Nederlanders bij ontwikkelingssamenwerking wil betrekken. Het Marokko Fonds hecht waarde aan de potentiële bijdrage van Marokkaanse migranten aan de blijvende ontwikkeling van hun land van herkomst en wil daarom:

- Projecten ten behoeve van duurzame ontwikkeling en structurele armoedebestrijding in Marokko ondersteunen;
- De schakel zijn tussen mensen en partijen in Nederland die duurzame ontwikkeling in Marokko willen bevorderen en de organisaties in Marokko die zich daarvoor inzetten;
- Samenwerking tussen de partijen in Nederland bevorderen;
- Draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking in brede zin onder (Marokkaanse) Nederlanders bevorderen;
- Stimuleren dat de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap in toenemende mate een rol speelt in de beleidsvorming met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking.

Het Marokko Fonds wil daarbij een rol vervullen als platform voor uitwisseling van kennis, ideeën en informatie over ontwikkelingssamenwerking met Marokko, en voor coördinatie van activiteiten, discussie en fondsenwerving. Het wil specifieke kennis en expertise over Marokko bundelen en toegankelijk maken en streeft naar samenwerking en complementariteit met bestaande Marokkaanse en Nederlandse ontwikkelingsorganisaties. De structurele uitwisseling van kennis en ervaringen tussen de Marokkaanse gemeenschap in Nederland en de Marokkaanse gemeenschap in Marokko stimuleren en meningsvorming onder Marokkaanse Nederlanders over ontwikkelingsvraagstukken bevorderen.

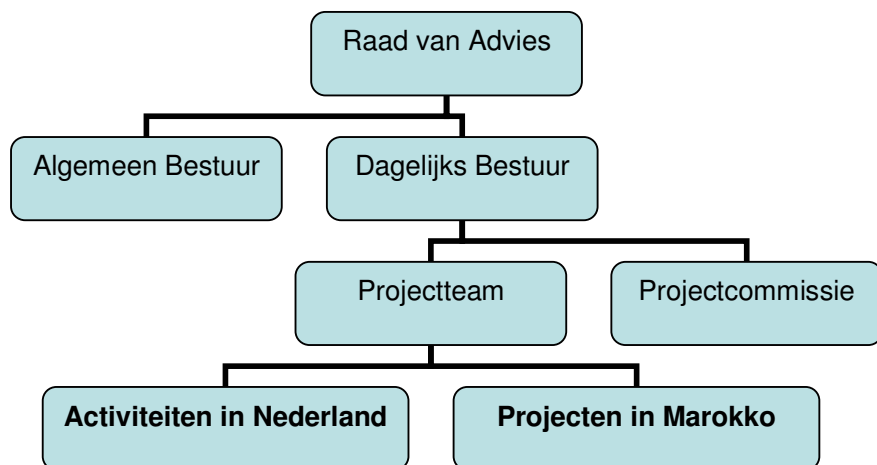
Met deze doelen voor ogen ontplooit het Marokko Fonds in Nederland activiteiten gericht op :

- voorlichting en draagvlakversterking
- fondsenwerving
- kennisuitwisseling tussen organisaties die zich bezighouden met duurzame ontwikkeling in Marokko
- kennisuitwisseling tussen (Marokkaanse) Nederlanders en NGO's in Marokko

In Marokko worden organisaties die zich richten op duurzame ontwikkeling met kennis en financiële middelen ondersteund.

Organigram Stichting Marokko Fonds

Schematisch gezien is de structuur van het Marokko Fonds als volgt:

-Platformfunctie

-Communicatie/pr

-Evenementen

-Selectie NGO's

-Monitoring en evaluatie projecten

-Onderzoek

Interne organisatie Stichting Marokko Fonds

Het Marokko Fonds is een Stichting. De Stichting is ingericht volgens het volgende bestuursmodel:

Het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur van het Marokko Fonds bestaat uit de vier Marokkaans-Nederlandse initiatiefnemers tot de oprichting van de Stichting Marokko Fonds: Ila Kasem (voorzitter), Ahmed Larouz (vice-voorzitter), Mohamed Sini (secretaris) en Moustapha Baba (penningmeester). Zij oefenen het wettelijk bestuur over het Marokko Fonds uit en zijn daarop aanspreekbaar. De Dagelijks Bestuurders bepalen in belangrijke mate het beleid van het Marokko Fonds en de activiteiten die aan dat beleid gestalte moeten geven. Daarmee geven ze ook richting aan de verwerving, besteding en het beheer van de middelen. Tot slot zijn ze verantwoordelijk voor het adequaat functioneren van de organisatie van het Marokko Fonds. Het Dagelijks Bestuur van het Marokko Fonds is een vrijwilligersbestuur: het bestuur bestaat uit personen voor wie het besturen van het Fonds een onbezoldigde nevenfunctie is. Het Dagelijks Bestuur komt eenmaal per twee maanden bijeen. Bij deze bijeenkomsten is ook de projectleider van het Marokko Fonds aanwezig. In de praktijk van alledag vindt er ook regelmatig kort overleg en afstemming plaats tussen projectleider, projectmedewerkers en leden van het Dagelijks Bestuur van het Marokko Fonds.

Het Algemeen Bestuur

Om ervoor te zorgen dat de leden van de diverse bestuursorganen en die van het projectbureau een afspiegeling vormen van de Marokkaans-Nederlandse en Nederlandse gemeenschap, is gezocht naar een zo breed mogelijke samenstelling van het Algemeen Bestuur van het Marokko Fonds. Naast de leden van het Dagelijks Bestuur maken Lodewijk de Waal, Ankie Verlaan, Naima Zefzafi, Frans Bauduin, Ahmed Marcouch en Hanna Idema deel uit van het Algemeen Bestuur. De Dagelijks Bestuursleden informeren de overige Algemeen Bestuursleden van het Marokko Fonds eenmaal per twee maanden over de ontwikkelingen van het Marokko Fonds en voeren overleg en vragen advies en ondersteuning op relevante punten. Bij deze bijeenkomsten is ook de projectleider van het Marokko Fonds aanwezig. Op de leden van het Dagelijks Bestuur na heeft het Algemeen Bestuur wettelijk gezien geen bestuurlijke verantwoordelijkheden. De niet-Dagelijks Bestuursleden oefenen toezicht uit. Het Algemeen Bestuur is een vrijwilligersbestuur.

Raad van advies

In de Raad van Advies zullen vooraanstaande vertegenwoordigers van de verschillende geledingen van de Marokkaans-Nederlandse en Nederlandse gemeenschap zitting nemen. Het Marokko Fonds benadert momenteel nog potentiële kandidaten voor zitting in Raad van Advies van het Marokko Fonds. De Raad van Advies zal eenmaal per jaar bijeenkomen en de besturen van het Marokko Fonds op relevante beleids- en actiepunten van gevraagd en ongevraagd advies voorzien. De leden van de Raad van Advies zijn vrijwilligers.

Projectcommissie

Het Marokko Fonds stelt een speciale commissie in voor de beoordeling van projectaanvragen. Deze commissie wordt voorgezeten door Lodewijk de Waal (lid Algemeen Bestuur). Penningmeester Moustapha Baba vertegenwoordigt het Dagelijks Bestuur. Daarnaast hebben de projectleider van het Marokko Fonds een aantal externe experts zitting in de projectcommissie. De commissie komt maandelijks bijeen en roept afhankelijk van de aard van de projectaanvragen één of meerdere experts op hun bijdragen aan de bijeenkomsten te leveren. Het Marokko Fonds werkt zoveel mogelijk met onbezoldigde experts c.q. consultants.

Groep van Ambassadeurs

Van de groep van Ambassadeurs van het Marokko Fonds zullen bekende Marokkaanse en andere Nederlanders deel uitmaken. De Ambassadeurs dragen actief bij aan het vergroten van de bekendheid van het Marokko Fonds en zijn doelen onder de doelgroepen van het Marokko Fonds, en het creëren van draagvlak en betrokkenheid. Het Marokko Fonds benadert momenteel nog potentiële kandidaten voor deelname in de groep van Ambassadeurs. Artiesten die jongeren aanspreken bevinden zich onder de kandidaten. De Ambassadeurs van het Marokko Fonds zijn vrijwilligers.

Projectleider Marokko Fonds

De projectleider van het Marokko Fonds geeft uitvoering aan beleid en activiteiten van het Marokko Fonds door het aansturen en het begeleiden van een team van één à twee projectmedewerkers, en een wisselend aantal stagiaires en vrijwilligers. De projectleider houdt minstens eenmaal per week gezamenlijk werkoverleg met de projectteamleden en voert periodieke functioneringsgesprekken op individuele basis. De projectleider koppelt opgedane kennis en ervaring terug naar de Besturen van het Marokko Fonds en bereidt

verder beleid en werkplannen voor. De projectleider houdt de budgetten in de gaten, beheert met een grote mate van zelfstandigheid de financiële middelen van het Marokko Fonds, en maakt nieuwe begrotingen op. De projectleider houdt voortdurend contact met de leden van het Dagelijks Bestuur van het Marokko Fonds, wordt door hen aangestuurd en legt aan hen verantwoording af. De projectleider zelf draagt geen bestuurlijke verantwoordelijkheden. Voor de persoon in kwestie is de functie van projectleider een bezoldigde hoofdfunctie.

Projectmedewerkers Marokko Fonds

De projectmedewerkers van het Marokko Fonds geven uitvoering aan de activiteiten en projecten van het Marokko Fonds. In overleg met en onder begeleiding van de projectleider worden afgebakende taken over kortere en langere perioden gepland en uitgevoerd.

Stagiaires

Stagiaires van verschillende opleidingen ondersteunen het werk van het projectteam met taken die aansluiten bij het doel van hun stages en hun capaciteiten. In overleg met de opleidingen en de stagiaires stelt de projectleider van het Marokko Fonds de taken vast en draagt zorg voor een adequate begeleiding en afronding van de stages.

Vrijwilligers

Vrijwilligers ondersteunen het werk van het projectteam met taken die aansluiten bij hun achtergronden, wensen en capaciteiten. In goed overleg met de vrijwilligers stelt de projectleider van het Marokko Fonds de taken vast en draagt zorg voor een adequate begeleiding van het vrijwilligerswerk.

Lokale contactpersonen

Lokale contactpersonen in Marokko houden het projectteam van het Marokko Fonds op de hoogte van de ontwikkelingen, problemen, oplossingen en resultaten van de door het Fonds gesteunde projecten. Indien mogelijk zijn deze contactpersonen zelf betrokken bij de projecten in kwestie. Afhankelijk van de aard van het project en de positie van de personen in kwestie zullen deze hun werkzaamheden al dan niet betaald krijgen door het Marokko Fonds.

Personeels- en acquisitiebeleid

Gezien de doelstellingen van het Marokko Fonds gaat bij de aanname van bezoldigd en onbezoldigd personeel bij gelijke geschiktheid de voorkeur uit naar kandidaten met een Marokkaans-Nederlandse achtergrond. Hetzelfde geldt voor de selectie van bedrijven

waaraan het Marokko Fonds opdrachten geeft. Bij gelijke geschiktheid gaat de voorkeur uit naar bedrijven met banden of affiniteit met Marokko.

4. Themagebieden

De doelstellingen van het Marokko Fonds sluiten aan bij de Millenniumdoelstellingen. In dit wereldwijde plan van actie worden acht doelstellingen onderscheiden: extreme armoede en honger uitbannen, basisonderwijs verschaffen aan alle kinderen, gelijkheid tussen mannen en vrouwen bewerkstelligen, kindersterfte terugdringen, gezondheid van moeders verbeteren, bestrijden van HIV/Aids en malaria en andere ziekten, een duurzaam milieu waarborgen en komen tot een mondiaal partnerschap op het gebied van ontwikkeling.^{xi}

Met behulp van beproefde methodes en technieken, goed beleid en bestuur – en met technische en financiële steun van buitenaf, zouden alle landen deze doelen in 2015 moeten bereiken. De tendens in Marokko in de richting van verbeterd bestuur en meer ruimte voor het maatschappelijk middenveld om effectief te operen is hoopgevend. Er is echter nog veel werk te doen om de Millenniumdoelstellingen te bereiken en er blijft behoefte aan ondersteuning hierbij. Op basis hiervan heeft het Marokko Fonds voor de onderstaande themagebieden gekozen.

Onderwijs

Onderwijs is een noodzakelijke voorwaarde voor ontwikkeling. Het is cruciaal voor armoedebestrijding, emancipatie en de bevordering van democratie. Het creëert kansen en mogelijkheden voor achtergestelde groepen en maakt het land competitiever in de wereldeconomie. Marokko, waar basisonderwijs ver is achtergebleven, moet de komende jaren een inhaalslag op dit terrein uitvoeren. Sinds de jaren '90 is er al veel in positieve zin veranderd: inschrijvingspercentages in het basisonderwijs zijn gestegen en de verschillen in deelname tussen jongens en meisjes daalden. Op het platteland laten de statistieken echter minder vooruitgang zien dan in de stedelijke gebieden. Daar waar het nationale percentage analfabeten 43% bedraagt, is dat op het platteland 60,5%. Bijna 40% van de meisjes en vrouwen tussen 15 en 24 jaar is analfabeet; 60% daarvan woont op het platteland.^{xii} Het Marokko Fonds wil helpen de knelpunten op te lossen en zodoende de opgaande lijn in stand te houden.

^{xi} Jeffrey Sachs (2005), *Een einde aan de armoede. Hoe we dit doel binnen twintig jaar kunnen bereiken*. 216-218

^{xii} Bron: UNICEF Marokko

Op het themagebied onderwijs heeft alfabetisering en vorming van meisjes, vrouwen en gehandicapten voorrang voor het Marokko Fonds, evenals onderwijs voor iedereen op het platteland van Marokko.

Gezondheidszorg

In Marokko moet nog veel werk verzet worden om de Millenniumdoelstellingen met betrekking tot gezondheidszorg te halen. 65% van alle artsen in Marokko is gevestigd in de regio Casablanca/Rabat. Op het platteland is er een groot gebrek aan medici: slechts één arts per 3836 inwoners (in Nederland is dit 1:304). Deze artsen wonen vaak verspreid over een groot gebied waardoor de reisafstand te lang is voor dringende gevallen. In de meest ontwikkelde gebieden van Marokko is er één ziekenhuisbed voor elke vijfhonderd inwoners. Op het platteland is dit 1:10.000.

Het gebrek aan medische voorzieningen op het Marokkaanse platteland heeft onder andere zijn weerslag op de reproductieve gezondheid. De kindersterfte en de sterfte van moeders tijdens de zwangerschap of in het kraambed is in Marokko de laatste decennia wel iets afgenomen, maar is nog altijd relatief hoog.^{xiii} Met een betere reproductieve gezondheidszorg zou in Marokko een groot deel van de kindersterfte en ernstige zwangerschapsaandoeningen bij vrouwen voorkomen kunnen worden. Een ander aandachtspunt op dit gebied is de mondiale dreiging van HIV/Aids. Dit vraagt in toenemende mate om voorlichting- en preventie maatregelen, ook in Marokko.

Op het themagebied gezondheidszorg heeft de zorg voor kinderen, gehandicapten en vrouwen voorrang, evenals gezondheidszorg voor iedereen op het platteland van Marokko.

Gelijke rechten

Het Marokko Fonds zet zich in voor de verbetering van kansen en mogelijkheden van alle mensen in Marokko die slachtoffer zijn van maatschappelijke achterstelling of uitsluiting. Kinderen uit arme gezinnen (waaronder wezen en straatkinderen), gehandicapten en chronisch zieken vormen wat dit betreft kwetsbare groepen. Ook bewoners van afgelegen plattelandsgebieden in Marokko hebben minder mogelijkheden om volwaardig aan de samenleving deel te nemen.

Ondanks de inspanningen van koning Mohammed VI op het gebied van vrouwenemancipatie, zijn de perspectieven van meisjes en vrouwen binnen al deze groepen vaak slechter dan die van jongens en mannen. De hervorming van het familierecht, de *Mudawana*, betekent veel voor de rechtspositie van vrouwen, maar de juridische praktijk is

^{xiii} Worldbank (2001). www.developmentgoals.org; zie ook: <http://unstats.un.org/unsd/default.htm>

weerbarstig.^{xiv} Ook op sociaal economisch gebied is de emancipatie van vrouwen verre van voltooid. De onderwijsparticipatie van meisjes in Marokko behoort tot de laagste ter wereld^{xv}, er zijn aanzienlijk meer jonge vrouwen dan mannen analfabeet en het aandeel vrouwen in niet-agrarische arbeid is laag.

Op het themagebied gelijke rechten heeft het verbeteren van de kansen en mogelijkheden van kinderen, gehandicapten en vrouwen voorrang, evenals de emancipatie van mensen op het platteland.

Schoon drinkwater

Gebrek aan schoon drinkwater en een basisrioleringsstelsel zijn de belangrijkste redenen voor de verspreiding van infectieziekten. In Marokko heeft 20 % van de bevolking geen toegang tot 'verbeterde waterbronnen', dat wil zeggen dat ze geen toegang hebben tot een vorm van waterwinning of een pijpenstelsel dat schoon drinkwater regelmatig beschikbaar maakt. 32% van de bevolking heeft geen toegang tot een basisrioleringsstelsel.

Als onderdeel van projecten die de gezondheidszorg verbeteren zullen drinkwatervoorzieningen en rioleringsstelsels een belangrijk punt van aandacht voor het Marokko Fonds vormen.

Cultuur

Culturele uitingsvormen stimuleren vrije meningsuiting en creatief denken. Cultuur speelt daarom een belangrijke rol bij het bevorderen van politieke, sociale en economische vrijheid. Het behoud van cultureel erfgoed is bovendien van belang voor de versterking van het historisch en cultureel zelfbewustzijn. Dit laatste is niet alleen van belang voor Marokkanen in Marokko, maar ook voor Marokkanen in Nederland. Met name voor Marokkaans-Nederlandse jongeren kan het besef dat Marokko niet alleen een land is met problemen, maar ook een land met goede en mooie dingen, positief bijdragen aan hun zelfbeeld en hun ontwikkeling.

Het Marokko Fonds zal zich ten doel stellen culturele uitingen in Marokko te bevorderen en het behoud van materieel en niet-materieel cultureel erfgoed in Marokko te waarborgen.

^{xiv} Stephanie Willman Bordat and Saida Kouzzi (2004), *The Challenge of Implementing Morocco's New Personal Status Law*. Gepubliceerd in Carnegie Endowment for International Peace's *Arab Reform Bulletin*, vol. 2, no. 8. www.ceip.org/arabreform.

^{xv} Eén op de drie Marokkaanse kinderen tussen 9 en 15 jaar gaat niet naar school of verlaat de school vroegtijdig, d.w.z. vóór het einde van de onderwijsplichtige gestelde leeftijd. 58 van 100 van hen zijn meisjes waarvan tachtig op het platteland wonen. Bron: http://www.unicef.org/morocco/french/education_4135.html

Sport

Door te sporten krijgen kinderen en jongeren structuur in hun leven, leren ze werken in teamverband, uitdagingen aan te gaan en het uiterste uit zichzelf te halen. Daarnaast kunnen nationale sporthelden en hun prestaties bijdragen aan het gevoel van gemeenschappelijkheid en saamhorigheid tussen verschillende bevolkingsgroepen en zo maatschappelijke spanningen overstijgen. De populariteit van sporten zoals voetbal, atletiek en hardlopen, kan in Marokko benut worden om dit soort maatschappelijke doelen te verwezenlijken.

Op het themagebied sport heeft het bevorderen van sportdeelname van kinderen, gehandicapten en vrouwen voorrang.

Noodhulp

Het Marokko Fonds wil in overleg met de samenwerkende hulporganisaties de infrastructuur voor noodhulp aan Marokko verbeteren. Na de aardbeving in 2004 kwam de hulp aan Marokko van alle kanten en op veel verschillende manieren op gang. Er was echter geen sprake van gestructureerde samenwerking en er was een groot gebrek aan transparantie. Het Marokko Fonds acht het van belang de hulp bij een eventuele volgende ramp op voorhand te kanaliseren, bijvoorbeeld door middel van één onomstreden girorekeningnummer en goede samenwerking met het Rode Kruis.

Natuur en milieu

Het Marokko Fonds is van mening dat het beheer van natuur en milieu in Marokko onontbeerlijk is voor duurzame ontwikkeling. Projecten op alle themagebieden zullen daarom ook gezien worden op het milieuaspect, milieubelasting en bevordering van milieubewustzijn.

5. Partners in Marokko

Werkwijze

Het Marokko Fonds zet zich in voor duurzame ontwikkeling en structurele armoedebestrijding in Marokko. Om dat doel te bereiken steunt het fonds projecten van onafhankelijke Marokkaanse non-profitorganisaties. Het Marokko Fonds staat hierbij een vraaggerichte werkwijze voor, wat betekent dat lokale kennis en expertise centraal staan in het formuleren van de projecten en dat de Marokkaanse NGO's verantwoordelijk zijn voor het initiëren en uitvoeren ervan. Het Marokko Fonds onderneemt de nodige stappen voor financiering van de projecten of voor hulp in natura of menskracht. Ook ondersteunt het de organisaties bij het planmatig en efficiënt opzetten van de projecten. Daarnaast zorgt het Marokko Fonds voor monitoring en evaluatie van de projecten.

Alleen wanneer de partners in Marokko daarom vragen en er sprake is van een zeer specifieke technisch probleem waarvoor ter plaatse geen oplossing voorhanden is, zendt het Marokko Fonds consultants uit naar het project ter plaatse. Daarbij zal het Marokko Fonds zoveel mogelijk vermijden externe betaalde krachten of eigen personeel uit te zenden. Het Fonds is van mening dat vertegenwoordigers van de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap die binnen Nederland actief zijn op één of meerdere themagebieden wat dit betreft een belangrijke rol kunnen vervullen. Ze kunnen in samenspraak met de partnerorganisaties een bijdrage leveren aan de opzet en de uitvoer van projecten. Het Marokko Fonds zal er daarbij op toezien dat de partner - en niet de uitgezonden consultant - de verantwoordelijkheid blijft dragen voor het project in Marokko. Wanneer daar vraag naar is zal het Marokko Fonds ook de mogelijkheden voor stages van Marokkaans-Nederlandse studenten bezien.

Selectiecriteria

Via de website en gericht per e-mail^{xvi} roept het Marokko Fonds Marokkaanse non-profitorganisaties periodiek op tot het indienen van projectvoorstellen. Om in aanmerking te komen voor subsidie moeten de ontvangen projectvoorstellen aan de volgende criteria voldoen:

^{xvi} Het Marokko Fonds heeft een adressenbestand van Marokkaanse NGO's wat regelmatig ge-update wordt.

- Het project moet gericht zijn op armoedebestrijding en/of duurzame ontwikkeling in Marokko. Het moet diegenen bereiken die in hun kansen en mogelijkheden het meest uitgesloten worden door armoede, verblijf in achtergestelde gebieden of andere vormen van maatschappelijke uitsluiting, waarbij in het bijzonder gedacht kan worden aan kinderen, gehandicapten en vrouwen
- De aanvraag komt van een onafhankelijke niet-gouvernementele organisatie in Marokko
- Het project wordt gedragen en uitgevoerd door één of meer non-profit organisaties in Marokko
- Het doel van het project moet duidelijk en concreet zijn, evenals de te verwachten korte en lange termijn effecten en de opvolging van het project na afloop van de financiering door het Marokko Fonds
- Na afloop van het project wordt een inhoudelijk eindverslag ingediend, mede ten behoeve van de uitwisseling van kennis en ervaring met de Marokkaanse gemeenschap in Nederland. Ook een financiële eindverantwoording met originele nota's wordt na afloop ingediend. Bij subsidies vanaf €10.000,- is daarbij een accountantsverklaring vereist
- De aanvragende organisatie levert een eigen bijdrage (eventueel in natura) van minimaal 20% van de totale kosten van het project en dekt minimaal de kosten van de overhead

Projecten die niet in aanmerking komen voor subsidie zijn:

- Projecten met een winstoogmerk
- Projecten die al in uitvoering zijn op het moment dat de aanvraag wordt ingediend
- Aanvragen voor permanente steun
- Aanvragen van individuen
- Financiële ondersteuning en adoptie van kinderen of andere individuen
- Uitwisselingsprojecten, studiereizen, studiebeurzen en stages
- Noodhulpprojecten (projecten gericht op wederopbouw zijn wel duurzaam)^{xvii}

Op basis van de ontvangen subsidieaanvragen maakt de projectcommissie een selectie, waarbij, naast de bovenstaande criteria, regionale en thematische spreiding in acht worden genomen. In het belang van een goede monitoring en evaluatie van de projecten, geschiedt geldovermaking in drie termijnen: 50% voor aanvang van het project, 30% na ontvangst van een tussentijdse rapportage en 20% na ontvangst van een financiële en inhoudelijke

^{xvii} De criteria voor projectfinanciering staan vermeld op de website van het Marokko Fonds, www.marokkofonds.nl

eindrapportage, uiterlijk drie maanden na afloop van het project. De duur en de aard van de samenwerking met de Marokkaanse partnerorganisatie wordt voor aanvang van het project contractueel vastgelegd.

Monitoring en evaluatie

Meer dan aan onmiddellijke resultaten hecht het Marokko Fonds waarde aan de duurzaamheid en leefbaarheid van projecten op de lange termijn en aan 'ownership' van de lokale gemeenschap. Deze overtuiging weerspiegelt zich in de wijze waarop projecten worden geëvalueerd. Evaluatie van projecten is geen administratieve formaliteit. Ook is er geen sprake van een eenzijdige controle van de projecten door het Marokko Fonds. In plaats daarvan is de evaluatie van projecten een gezamenlijk leerproces voor zowel de partnerorganisatie als het Marokko Fonds. Administratieve verplichtingen mogen geen belemmering vormen om een partner te begeleiden en zij mogen evenmin leiden tot het bij voorbaat uitsluiten van bepaalde organisaties.

Het geheel van de opvolging gebeurt per telefoon en per e-mail, via experts c.q. contactpersonen ter plaatse en via bezoeken van vertegenwoordigers van het Marokko Fonds. Op termijn wil het Marokko Fonds een lokale agent in Marokko aanstellen, o.a. voor monitoring en evaluatie van de projecten.

Onderzoek

Het Marokko Fonds doet in Marokko onderzoek naar de themagebieden van ontwikkelingssamenwerking waarop het met prioriteit projecten wil ondersteunen. Hierbij heeft het Marokko Fonds in het bijzonder aandacht voor de gevolgen van mondialisering en migratie voor het dagelijkse leven van de bevolking in Marokko. Onderzoek staat nooit op zich en heeft altijd een directe toepasbaarheid voor concrete projecten. Voor onderzoek wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van lokale expertise. Onderzoeksopdrachten worden door het Marokko Fonds in samenwerking met Marokkaanse experts op het gebied van structurele armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling geformuleerd.

Acquisitie van onderzoekers vindt onder andere plaats via Marokkaanse universiteiten en het netwerk van het Marokko Fonds binnen de non-profit branche in Marokko. Alleen wanneer er sprake is van een vraag waarvoor ter plaatse geen expertise aanwezig is, zendt het Marokko Fonds onderzoekers uit. Het Marokko Fonds is van mening dat vertegenwoordigers van de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap die binnen Nederland actief zijn op één of meerdere themagebieden wat dit betreft een belangrijke rol kunnen vervullen. Zij kunnen in samenspraak met lokale experts een bijdrage leveren aan de opzet en de uitvoer van het onderzoek. Ook de mogelijkheden voor onderzoeksstages van Marokkaans-Nederlandse studenten worden gezien.

Om de opgedane kennis breed te kunnen delen in Nederland en in Marokko worden de resultaten van onderzoek gepubliceerd in de Nederlandse en in de Franse taal.

6. Draagvlak in Nederland

Particulieren

Het Marokko Fonds hecht waarde aan de potentiële bijdrage van Marokkaanse migranten aan de blijvende ontwikkeling van hun land van herkomst. Via het Marokko Fonds kunnen Marokkaanse-Nederlanders, en ieder ander die geïnteresseerd is in Marokko, geld, goederen of diensten ter beschikking stellen aan projecten in Marokko. Het Marokko Fonds ziet de doelgroepen in Nederland en Marokko niet als gescheiden entiteiten, maar wenst juist onderlinge uitwisseling te stimuleren.

Om het draagvlak voor structurele armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling in Marokko te vergroten, informeert het Marokko Fonds mensen in Nederland over de bestaande situatie in Marokko en de kansen en mogelijkheden om hierin verandering te brengen. Op verschillende manieren (via de eigen website, nieuwsbrief, mailings, persberichten, presentaties, jongerenprojecten, scholenprojecten, benefietevenementen, (werk)conferenties, netwerkbijeenkomsten, vrijwilligerswerk, stages) worden mensen op de hoogte gehouden van - en actief betrokken bij - de activiteiten van het Marokko Fonds op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Het Marokko Fonds ziet participatie in ontwikkelingssamenwerking als onderdeel van goed burgerschap in een democratie.

De oprichting van het Marokko Fonds werd voorafgegaan door een onderzoek naar draagvlak voor dit initiatief onder Marokkaanse Nederlanders. De Rotterdamse Erasmusuniversiteit concludeerde in haar onderzoeksrapport dat de Marokkaanse gemeenschap opgesplitst kan worden in drie verschillende doelgroepen:

- jongeren tot 20 jaar. Het merendeel hiervan is tweede of derde generatie migrant;
- een middengroep van 20-40 jaar. Zowel tweede-, tussen- en eerste generatiemigranten;
- de oudere generatie 40+, voornamelijk eerste generatie migranten.

Deze drie groepen kunnen niet via één en dezelfde weg bereikt worden, maar moeten gericht en afzonderlijk benaderd worden.

Het Marokko Fonds wil op het gebied van structurele binding via donateurschap voornamelijk inzetten op de middengroep (20-40 jaar) en ziet het als een uitdaging hén te interesseren in zijn vernieuwende initiatief op het gebied van ontwikkelingssamenwerking in Marokko. De middengroep is veelal in Nederland geboren en/of opgegroeid, maar heeft via familie en vakanties nog een sterke band met Marokko. Het zijn (jong) volwassenen die hun betrokkenheid met het land van herkomst op een eigentijdse manier in willen vullen. Deze groep is financieel het meest draagkrachtig.

Daarnaast wil het Marokko Fonds jongeren tot 20 jaar, die financieel minder draagkrachtig zijn, de ruimte bieden om hun betrokkenheid op een andere manier te tonen. Dit kan door middel van stages, vrijwilligerswerk, jongerenprojecten of scholenprojecten.

De minste nadruk ligt op de oudere generatie. De eerste generatie Marokkaanse Nederlanders brengt van oudsher een aanzienlijk deel van zijn inkomen terug naar Marokko in de vorm van remittances. Het is echter de vraag of zij zich in de vernieuwende aanpak van het Marokko Fonds kunnen vinden.

Platformfunctie voor migranten- en ontwikkelingsorganisaties

Het Marokko Fonds ziet het als een van zijn functies om een platform te creëren voor Marokkaanse migrantenorganisaties en organisaties in Nederland die zich richten op duurzame ontwikkeling in Marokko. In de eerste plaats kunnen deze organisaties gebruikmaken van het netwerk en/of de professionele ondersteuning van het Marokko Fonds^{xviii}. Het Marokko Fonds treedt, afhankelijk van de eigen mogelijkheden en de wensen van de betreffende organisatie op als: gesprekspartner, adviseur, projectpartner of projectuitvoerder. Ook kunnen organisaties bij het Marokko Fonds terecht voor kleinschalige subsidies^{xix}. Bovendien organiseert het Marokko Fonds jaarlijks een (werk)conferentie, die ruime gelegenheid biedt voor netwerken om uitwisseling van kennis en contacten tussen (migranten)organisaties mogelijk te maken.

Met deze activiteiten geeft het Marokko Fonds invulling aan zijn ambitie om:

- initiatieven vanuit Nederland gericht op duurzame ontwikkeling in Marokko te entameren en te ondersteunen
- een platform te zijn voor alle charitatieve activiteiten gericht op Marokko
- de slagvaardigheid en zichtbaarheid van de Marokkaanse migrantenorganisaties binnen het Nederlandse ontwikkelingsveld te versterken

^{xviii} Een aantal voorbeelden van organisaties die het Marokko Fonds van advies of professionele ondersteuning heeft voorzien: Gemeente Amsterdam, GGD, IOM, Opstap Almere, ROC Midden Nederland, Montessori College Amsterdam, Vogelbescherming, Groen Links, Aob, FNV jong, Youth for Dialogue.

^{xix} April 2007 lanceerde het Marokko Fonds MarokGO, een fonds voor kleinschalige initiatieven gericht op ontwikkelingssamenwerking in Marokko. Organisaties en individuen in Nederland kunnen bij MarokGO terecht voor subsidies tot € 2.500.

7. Fondsenwerving

Fondsenwerving is sinds de oprichting van het Marokko Fonds een structureel onderdeel van de activiteiten. Voor de periode 1 oktober 2005 – 1 april 2006 ontving het Marokko Fonds een startsubsidie van de NCDO (Nationale Commissie voor Duurzame ontwikkeling en Internationale Samenwerking). Een voorwaarde van de NCDO daarbij was dat het Marokko Fonds deze subsidie zou aanvullen met gelden van derden. Aanvullende financiering zijn daarnaast ondermeer verkregen van de Rabobank Foundation en van Oxfam-Novib.

Om duidelijkheid en openheid over de diverse geldstromen binnen het Marokko Fonds te bewerkstelligen worden subsidies en donaties voor het functioneren van de eigen organisatie, het organiseren van activiteiten gericht op draagvlakversterking in Nederland en projecten in Marokko gescheiden gehouden. Van de donaties voor projecten in Marokko wordt de algemeen aanvaarde norm van 20% besteding aan organisatie en logistiek in Nederland (o.a. monitoring en evaluatie) gehanteerd. De handhaving van deze norm, evenals de handhaving van de verschillende geldstromen, blijkt uit de openbare inhoudelijke en financiële verantwoordingen (jaarrekening en jaarverslag) van het Marokko Fonds. Het Marokko Fonds laat over zijn jaarrekeningen een accountantsverklaring opmaken.

Het Marokko Fonds richt zich bij zijn fondsenwerving op:

- individuele donateurs;
- NCDO, overheid en medefinancieringsorganisaties (MFO's);
- Bedrijfsleven.

Individuele donateurs

Tegenover de projectsubsidies van fondsverstreckende organisaties als NCDO en Oxfam-Novib, die de oprichting van het Marokko Fonds mogelijk hebben gemaakt, moet een substantiële bijdrage van individuele donateurs komen te staan. Niet alleen om nieuw geld voor ontwikkelingssamenwerking in Marokko te genereren, maar óók om het draagvlak voor het Marokko Fonds in Nederland aantoonbaar te maken. Belangrijker dan het binnenhalen van grote geldbedragen, is dan ook de structurele binding van individuen aan het Marokko Fonds.

Het Marokko Fonds zet op het gebied van structurele binding via donateurschap voornamelijk in op Marokkaanse Nederlanders uit de middengroep (20-40 jaar) en ziet het als een uitdaging hén te interesseren in zijn vernieuwende initiatief op het gebied van ontwikkelingssamenwerking in Marokko. Een donateurwervingsplan wordt momenteel ontwikkeld.

Op dit moment kunnen mensen via de website of via de donateurskaart in de folder zich aanmelden als donateur van het Marokko Fonds. Hierbij kan gekozen worden voor een éénmalige gift of periodieke overboekingen, vanaf € 4,- per maand. In de toekomst wil het Marokko Fonds de keuze voor een specifieke thematische financieringslijn mogelijk maken, er kan dan bijvoorbeeld specifiek gedoneerd worden aan water- of onderwijsprojecten. Om ook jongeren te stimuleren zich via een lidmaatschap aan het Marokko Fonds te binden zullen voor hen kortingsregelingen worden getroffen. Donateurs worden door middel van de (digitale) nieuwsbrief op de hoogte gehouden van actuele ontwikkelingen op het gebied van ontwikkelingssamenwerking in Marokko en van de activiteiten van het Marokko Fonds in Marokko en Nederland.

Een andere manier van fondsenwerving, die specifiek het Marokko Fonds kenmerkt, is geldinzameling door middel van benefietevenementen. Het Marokko Fonds beoogt elk jaar een indoor-benefietgala en outdoor-benefietsportwedstrijd te organiseren. Particulieren en bedrijven kunnen een financiële bijdrage aan het Marokko Fonds leveren door kaarten te kopen, extra dinerarrangementen te nemen of bijzondere items te kopen op de aan de evenementen gekoppelde benefietveiling. Deze benefietevenementen hebben tevens een voorlichtende en draagvlakversterkende functie.

NCDO, overheid en medefinancieringsorganisaties (MFO's)

NCDO is sinds de oprichting een belangrijke subsidiënt van het Marokko Fonds. De projectsteun van NCDO is met name gericht op de interne opbouw van het Marokko Fonds en op versterking van draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking onder Marokkaanse Nederlanders en Marokkaanse migrantenorganisaties in Nederland. De substantiële steun van NCDO wordt door het Marokko Fonds onder andere uitgedragen via de website, de folder en persberichten. Het Marokko Fonds zet zich ervoor in om de samenwerking met NCDO in de toekomst voort te zetten, indien mogelijk in de vorm van een structureel partnerschap.

De Nederlandse overheid heeft geen bilaterale hulprelatie met Marokko. Recent is Marokko wel opgenomen in het Matra-programma van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Door middel van dit programma worden projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van het maatschappelijk middenveld en de versterking van de democratie in buurlanden van de

Europese Unie gesubsidieerd. Het Marokko Fonds zal binnen dit kader (mede)financiering voor projecten proberen te verkrijgen. Op de langere termijn beoogt het Marokko Fonds voor MFS subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken te worden aangemerkt.

Tot slot richt het Marokko Fonds zich voor het verkrijgen van projectsubsidies op MFO's en andere fondsen voor ontwikkelingssamenwerking als Oxfam-Novib, Wilde Ganzen of Stichting Vrienden van Effatha. Deze fondsen worden door het Marokko Fonds benaderd voor (mede)financiering van projecten van Marokkaanse NGO's. Het Marokko Fonds treedt hierbij op als intermediair en draagt de verantwoordelijkheid voor monitoring en evaluatie van de projecten, maar heeft geen uitvoerende rol.

Ook voor het doen van onderzoek of het delen van kennis en expertise aangaande één van de themagebieden waarop het Marokko Fonds actief is (bijvoorbeeld door middel van een publicatie of een werkconferentie), kan het Marokko Fonds projectsubsidies aanvragen bij MFO's en andere fondsen voor ontwikkelingssamenwerking. In deze gevallen is het Marokko Fonds wel zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van het project.

Onthouden moet worden dat de relatie tussen het Marokko Fonds en NCDO, overheid en MFO's niet alleen gebaseerd is op fondsenwerving. Het is voor het Marokko Fonds van groot belang de visies en belangen van Marokkaanse NGO's in Marokko en van Marokkaanse migrantenorganisaties in Nederland onder de aandacht te brengen van Nederlandse beleidsmakers op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Het Marokko Fonds beoogt het ontwikkelingsbeleid van Nederlandse overheidsinstellingen en fondsen met betrekking tot Marokko dan ook met interesse te volgen. Als de verschillende stakeholders weinig aandacht hebben voor Marokko, kan een transnationale migrantenorganisatie als het Marokko Fonds helpen dat gat op te vullen. Het Marokko Fonds verdedigt bovendien vormen van ontwikkelingssamenwerking die gedragen worden door de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap en die gericht zijn op een structurele en duurzame verbetering van de situatie in het land van herkomst.

Bedrijfsleven

Het is een algemene trend om het bedrijfsleven meer bij burgerinitiatieven te betrekken en het Marokko Fonds volgt deze trend. Het Marokko Fonds is steeds actief op zoek naar bedrijven die interesse hebben in sponsoring van activiteiten of projecten van het Marokko Fonds, en het kosteloos verstrekken van diensten en producten aan het Marokko Fonds. De bedrijven die daartoe worden benaderd hebben bij voorkeur een specifieke band of handelsrelatie met Marokko en/of de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap. Het Marokko Fonds biedt bedrijven, in ruil voor hun ondersteuning, p.r. mogelijkheden.

Plan fondsenwerving

Voor het Marokko Fonds is een goed communicatie- en PR-beleid, ook met het oog op de fondsenwerving, belangrijk. Het Marokko Fonds moet voortdurend en effectief onder de aandacht van belanghebbenden gebracht worden. Alleen op deze manier is het mogelijk politieke aandacht, donateurs en vrijwilligers, fondsen en subsidies te verwerven en te behouden zodat steun aan projecten op het gebied van ontwikkelingssamenwerking in Marokko voor de langere termijn verzekerd is.

De activiteiten gericht op p.r. en fondsenwerving worden door het Marokko Fonds vooraf vastgelegd in een plan waarin in elk geval zijn opgenomen: voor welk doel de middelen uit fondsenwerving zijn bedoeld en hoeveel daarvoor nodig is, de wervingsmethoden en de kosten van fondsenwerving in relatie tot de verwachte opbrengsten. Het Marokko Fonds vindt dat de kosten voor de fondsenwerving in redelijke verhouding tot de verwachte opbrengsten moeten staan. Het Dagelijks Bestuur beoordeelt per campagne welke verhouding redelijk is en legt dat vast.